SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator:
Phosphorsyre (75-85%)
UFI: 6710-W05X-000Y-2DEX
1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:
Velegnet til løberust på plast og malede overflader. Smør eller sprøjt Rustfjerner på området. Vent et øjeblik. Skyl derpå efter med vand. Dosering: Anvendes ufortyndet eller evt. fortyndet med vand.
1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:
Kemilux
Mykinesgøta 1 - P.O.Box 1231
FO-110 Tórshavn - Faroe Islands
Tel: +298 662000 - Fax +298 350831
Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): altox@altox.dk
1.4. Nødtelefon:
82 12 12 12 (Giftlinjen - døgnåben alle dage)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:
Ætsende væske.
CLP (1272/2008): Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1A;H314 Eye Dam. 1;H318
Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.
2.2. Mærkningselementer:
Indeholder: Phosphorsyre

FARE
H290: Kan ætse metaller.
H314: Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
P101: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.
P102: Opbevares utilgængeligt for børn.
P280: Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P303+P361+P353+P310: VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Tilsmudset tøj tages straks af/fjernes. Skyl/brus huden med vand. Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.
P305+P351+P338+P310: VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.
P501: Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler.
2.3. Andre farer: Ingen kendte.
PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.
Hormonforstyrrende egenskaber: Indholdsstofferne betragtes ikke som hormonforstyrrende iht. kriterierne i forordning 2017/2100 eller forordning 2018/605.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger:

% w/w	Stofnavn	CAS-nr.	EF-nr.	Index-nr.	REACH reg.nr.	Stofklassificering	SCL, M-faktor, ATE
25-30	Phosphorsyre	7664-38-2	231-633-2	015-011-01-6	-	Met. Corr. 1;H290 Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318	Skin Irrit. 2; H315 og Eye Irrit. 2; H319: 10 % ≤ C < 25 %; Skin Corr. 1B; H314: C ≥ 25 %
<5	Alkoholer, C_{10-16} Ethoxylerede	-	Polymer	-	-	Acute Tox 4;H302 Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit.2;H315	ATE Oral: 300-2000 mg/kg
<5	Oxalsyre	144-62-7	205-634-3	607-006-00-8	-	Acute Tox. 4;H302+H312 Eye Dam. 1;H318	-
<5	Alkyl imidazolinium carboxylat	68604-71-7	271-704-5	-	-	Eye Irrit. 2;H319	-

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:

Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.

Hud: Forurenet tøj fjernes straks. Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Søg læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.

Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.

Indtagelse: Skyl straks munden grundigt og drik rigelige mængder vand. **Fremkald ikke opkastning.** Indtræffer opkastning holdes hovedet lavt, for at undgå maveindhold i lungerne. Tilkald straks ambulance.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Ætsning af hud, øjne, slimhinder og mave-tarmkanal. Indånding kan give hoste, ubehag og åndenød, som kan opstå flere timer efter påvirkningen.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Ved bevidstløshed eller ubehag: Tilkalds straks læge eller ambulance. Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Kan ikke brænde.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Ikke relevant (produktet kan ikke brænde).

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak - se punkt 12. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Mindre mængder koncentrat tørres op med klud eller skylles bort med vand. Større mængder tørres op med klud og samles i plastspand med tætsluttende låg. Efterskyl med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå al kontakt med hud, øjne og klæder. Vask straks, hvis huden bliver forurenet. Skift straks forurenet tøj. Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe. Der skal være adgang til vand og øjenskylleflaske.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares i veltillukket beholder på køligt (frostfrit) og velventileret sted.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

AT-grænseværdi (bek. 202 af 21.02.2023):

	8-timers grænseværdi	**Korttidsgrænseværdi**	**Anm.**
Phosphorsyre	1 mg/m^3	2 mg/m^3	E
Oxalsyre	1 mg/m^3	2 mg/m^3	E

E: Stoffet har en EF-grænseværdi

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Ved utilstrækkelig ventilation eller sprøjtning: Anvend godkendt maske med partikelfilter P2 (EN149). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Brug beskyttelseshandsker (EN374) af nitril (> 0,3 mm). Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne.

Øjne: Tætsluttende beskyttelsesbriller (EN166) eller ansigtsskærm.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:

Fysisk form:	Væske
Farve:	Klar, farveløs
Lugt:	Svag
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	~ 0
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	~ 100
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ikke bestemt
Øvre og nedre eksplosionsgrænse (vol-%):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	> 100
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke bestemt
Nedbrydningstemperatur (°C):	Ikke relevant
pH:	<0,5 (koncentrat), 3 (brugsopløsning)
Kinematisk viskositet (mm^2/s ved 40°C):	Ikke bestemt
Opløselighed (mg/l):	Opløselig i vand
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand, Log K_{ow}:	Ikke relevant – blanding (se punkt 12)
Damptryk (hPa, 20°C):	Ikke bestemt
Massefylde og/eller relativ massefylde (g/cm^3, 15°C):	1,16
Relativ dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Partikelegenskaber:	Ikke relevant for væsker

9.2. Andre oplysninger:

Ingen relevante

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet:

Ingen tilgængelige data.

10.2. Kemisk stabilitet:

Stabilt ved de anbefalede opbevaringsbetingelser – se punkt 7.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå frost og kraftig opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Undgå kontakt med materialer, der indeholder klor, giftig gas kan genereres. Hold produktet væk fra nylon og galvaniseret stål.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved ophedning til meget høje temperaturer (spaltning) afgives meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008:

Akut toksicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Hudætsning/-irritation:	Hudætsende – Skin Corr. 1;H314 Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Øjenskadende – Eye Dam. 1;H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
Respiratorisk- eller hudsensibilisering:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Kimcellemutagenicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Carcinogenicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Reproduktionstoksicitet:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Enkel STOT-eksponering:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Aspirationsfare:	Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger (fortsat)

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC_{50} (rotte) = 25.5 mg/m^3 (ætsning) (Phosphorsyre)	No info	RTECS
	LC_{50} (rotte) = >2,06 mg/l luft/4H (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across	ECHA
Dermal	LD_{50} (rotte) = >5000 mg/kg (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across	ECHA
Oral	LD_{50} (rotte) = 1250 mg/kg (ætsning) (Phosphorsyre)	No info	RTECS
	LD_{50} (rotte) = 300-2000 mg/kg (Alkohol ethoxylat, C_{10-16})	OECD 401	ECB
	LD_{50} (rotte) = 7,5-9,5 ml/kg (Oxalsyre)	No info	ECHA
	LD_{50} (mus) = 661,5-1108,6 mg/kg (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	No info	ECHA
Ætsning/irritation:	Hudætsning, kanin (Phosphorsyre)	No info	ECHA
	Alvorlig øjenirritation, kanin (Alkohol ethoxylat, C_{10-16})	No info	CESIO
	Øjenirritation, ingen hudirritation, kanin (Oxalsyre)	OECD 404, 405	ECHA
	Hudætsning, kanin (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	OECD 404	ECHA
	Øjenirritation, kanin (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	No info	CESIO
Sensibilisering:	Ikke sensibiliserende mus (Oxalsyre, Alkylimidazoliniumcarboxylat)	OECD 429	ECHA
CMR:	Ingen mutagene eller reproduktionstoksiske effekter (Phosphorsyre)	OECD 471, No info	ECHA
	Ingen mutagene eller reproduktionstoksiske effekter (Oxalsyre)	OECD 476, 416	ECHA
	Ingen mutagene eller reproduktionstoksiske effekter (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across	ECHA

Sandsynlige eksponeringsveje: Hud, lunger og mave-tarmkanal.
Symptomer:

Indånding: Virker ætsende på luftvejene med halssmerter, hoste og risiko for vand i lungerne (lungeødem). Vær opmærksom på, at symptomerne (åndenød) kan opstå flere timer efter påvirkningen.

Hud: Ætsende med rødme, sår og smerter. Virker desuden affedtende.

Øjne: Virker ætsende med rødme og smerter. Risiko for permanent øjenskade.

Indtagelse: Virker ætsende på slimhinder i mund, hals og mave-tarmkanalen med mavesmerter, kvalme, opkastning, diarré, maveblødning, blodtryksfald, åndedrætsbesvær, kramper, rastløshed og spytflåd.

Kroniske virkninger: Hyppig eller langvarig hudkontakt kan affedte huden, give eksem, sprækkedannelse, rødme og kløe og udløse allergisk reaktion.

11.2. Oplysninger om andre farer:
Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet:

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC_{50} (Rainbow trout, 96h) = 1-5 mg/l (Alkohol ethoxylat, C_{10-16})	OECD 203 (FW)	EPA Ecotox
	LC_{50} = Leuciscus idus melanotus, 96h) = 325 mg/l (Oxalsyre)	No info (FW)	ECHA
	LC_{50} = (Oncorhynchus mykiss, 96h) = 260-310 mg/l (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across (FW)	ECHA
Krebsdyr	EC_{50} (Daphnia magna, 48h) = >100 mg/l (Phosphorsyre)	OECD 202 (FW)	ECHA
	EC_{50} (Daphnia magna, 48h) = 3-12 mg/l (Alkohol ethoxylat, C_{10-16})	OECD 202 (FW)	EPA Ecotox
	EC_{50} (Daphnia magna, 48h) = 162,2 mg/l (Oxalsyre)	OECD 202 (FW)	ECHA
	EC_{50} (Daphnia magna, 48h) = 1700 mg/l (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across (FW)	ECHA
Alger	EC_{50} (Desmodesmus sub. 72h) = >100 mg/l (Phosphorsyre)	OECD 201 (FW)	ECHA
	EC_{50} (Pseudokirchneriella sub. 72h) = 37,03 mg/l (Oxalsyre)	OECD 201 (FW)	ECHA
	EC_{50} (Desmodesmus sub. 72h) = 207 mg/l (Alkylimidazoliniumcarboxylat)	Read-across (FW	ECHA

12.2. Persistens og nedbrydelighed:
De overfladeaktive stoffer i produktet overholder EU´s forordning om opfyldelse af kriterierne for fuldstændig aerob bionedbrydning for vaske- og rengøringsmidler.
Alkohol ethoxylat, C_{10-16} og oxalsyre er hurtig biologisk nedbrydelige (OECD 301B+D).
Phosphorsyre og alkylimidazoliniumcarboxylat er uorganiske stoffer. Metoder til bestemmelse af den biologiske nedbrydelighed gælder ikke for uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:
Alkohol ethoxylat, C_{10-16}: $1 < \text{Log } K_{ow} < 3$ – Mulighed for moderat bioakkumulering.
Oxalsyre: log K_{ow} <1 – Ingen bioakkumulering.

12.4. Mobilitet i jord:
Ved spild på jord vil de overfladeaktive stoffer bindes stærkt til jordpartiklerne.
Alkohol ethoxylat, C_{10-16}: K_{oc} <15 - Stor mobilitet i jordmiljøer forventes.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:
Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber:
Ingen kendte

12.7. Andre negative virkninger:
Udslip af større mængder kan ændre pH-værdien i vandmiljøet og forrykke balancen i økosystemerne.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling:
Kemikaliet skal betragtes som farligt affald. Benyt den kommunale indsamlings- og afhentningsordning.

Kemikalieaffaldsgruppe:	EAK-kode:
H	20 01 29
H/Z	15 02 02 (Absorptionsmidler forurenet med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1. UN-nummer eller ID-nummer: 3265
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): ÆTSENDE, SUR, ORGANISK VÆSKE, N.O.S. (Phosphorsyre)
14.3. Transportfareklasse(r): 8
14.4. Emballagegruppe: III (ADR/RID, IMDG) **EMS:** F-A, S-B **Stowage note:** Category A **Segregation:** NONE
14.5. Miljøfarer: Nej.
14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.
14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:
Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. dog Arbejdstilsynets bek. om unges arbejde).
Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdsministeriets bek. om arbejdets udførelse).
Anden mærkning, 648/2004/EF (vaske- og rengøringsmidler):
<5% Amfotære overfladeaktive stoffer, nonioniske overfladeaktive stoffer,
PR-nr.: 841900
15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:
Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 3:
H290: Kan ætse metaller.
H302: Farlig ved indtagelse.
H302+H312: Farlig ved indtagelse eller hudkontakt.
H314: Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H315: Forårsager hudirritation.
H318: Forårsager alvorlig øjenskade.
H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.
Forkortelser:
AT = Arbejdstilsynet
ATE = Acute Toxicity Estimates
CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet
CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)
DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)
EC_{50} = Effect Concentration 50% (Effektkoncentration 50%)
FW = Fresh water (ferskvand)
LC_{50} = Lethal Concentration 50% (Dødelig koncentration 50%)
LD_{50} = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)
PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)
PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffektkoncentration)
SCL = Specific Concentration limits
vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)
Litteratur:
CESIO = Classification and Labelling of Surfactants for human health hazards according to the DSD Directive
ECHA = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside
EPA Ecotox = Environmental Protection Agency (Database med økotoksikologiske data)
IUCLID = International Uniform ChemicaL Database Information (International database med info om kemiske stoffer)
RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer).
Rådgivning om oplæring/instruktion:
Blandingen må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 16: Andre oplysninger (fortsat)

Yderligere oplysninger:
Blandingen (koncentratet) skal pga. pH-ekstrem (pH <2) klassificeres som ætsende.
Ændringer siden forudgående version:
Ændringer pga. 2020/878 – punkt 3 & 8

Udarbejdet af: Altox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / KB – Kvalitetskontrol PW